

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG TÍN ĐỒ TÔN GIÁO Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

TẠ THỊ LÊ^(*)

Ngày nhận bài: 10/02/2025 Ngày thẩm định: 20/02/2025 Ngày duyệt đăng: 20/5/2025

Tóm tắt: Công tác vận động đồng bào tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn được quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nền nếp, đa dạng về nội dung, phong phú về hình thức và đạt được những kết quả hết sức khả quan, góp phần quan trọng vào thực hiện chính sách dân tộc, tôn giáo của Đảng, Nhà nước; thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, an ninh của địa phương. Bài viết phân tích thực trạng công tác vận động tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh, từ đó đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường hiệu quả của công tác vận động tín đồ tôn giáo tại Thành phố Hồ Chí Minh thời gian tới.

Từ khóa: công tác tôn giáo; Thành phố Hồ Chí Minh; vận động tín đồ tôn giáo

1 Đặt vấn đề
Công tác vận động tín đồ tôn giáo là nhiệm vụ của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội. Công tác vận động tín đồ tôn giáo có nhiều nội dung, trong đó chủ yếu là: (i) vận động tín đồ tôn giáo thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; (ii) vận động tín đồ tôn giáo phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; (iii) vận động tín đồ tôn giáo xây dựng và phát huy tinh thần đoàn kết tôn giáo, sống “tốt đời, đẹp đạo”. Mục đích của công tác vận động tín đồ tôn giáo là tập hợp và phát huy vai trò của tín đồ tôn giáo thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội, an ninh, quốc phòng của địa phương; tham gia tích cực các phong trào thi đua yêu nước, sống “tốt đời, đẹp đạo”; hợp tác và tham gia cùng chính quyền giải quyết các vụ việc phức tạp nảy sinh trong thực tiễn quản lý hoạt động tôn giáo. Chủ thể thực hiện công tác vận động tín đồ tôn giáo là cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức chính trị - xã hội các cấp và các chức sắc, người có uy tín trong đồng bào tôn giáo.

Thành phố Hồ Chí Minh là nơi tập trung nhiều tôn giáo lớn trong cả nước, với 11 tôn giáo, gồm 32 tổ chức giáo hội được Nhà nước công nhận với 3.956.685 tín đồ, 8.475 chức sắc, 2.116 chức việc, gần 5.000 tu sĩ⁽¹⁾; là nơi cung cấp nguồn nhân lực lãnh đạo chủ yếu cho các giáo hội và có mối quan hệ quốc tế rộng rãi liên quan đến tôn giáo; là nơi thường xuyên diễn ra các lễ hội tôn giáo với quy mô lớn, có ảnh

^(*) TS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

hưởng trên toàn quốc. Công tác vận động chức sắc, tín đồ tôn giáo đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng đoàn kết tôn giáo, phát huy tinh thần yêu nước và đóng góp vào sự phát triển chung của Thành phố. Tuy nhiên, công tác vận động tín đồ tôn giáo của Thành phố Hồ Chí Minh còn bộc lộ những hạn chế nhất định. Điều này đặt ra yêu cầu đối với công tác vận động tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh trong tình hình mới.

2. Thực trạng công tác vận động tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Thứ nhất, vận động tín đồ tôn giáo thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

Để đồng bào tôn giáo thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, hằng năm, Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức các buổi tuyên truyền, phổ biến với nội dung phong phú và hình thức đa dạng. Nhiều mô hình tuyên truyền hay, hiệu quả, như phổ biến kiến thức quốc phòng - an ninh, thông tin về chủ quyền biển, đảo Việt Nam;... Hội Liên hiệp Phụ nữ Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức hội thi “Cán bộ Hội với công tác dân tộc - tôn giáo”; biên dịch tài liệu tuyên truyền về pháp luật, chính sách tôn giáo sang tiếng Hoa, Chăm, Khmer,...

Thành phố Hồ Chí Minh cũng phối hợp với Truyền hình Thông tấn Việt Nam (Vnews) thực hiện công tác tuyên truyền chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước thông qua việc phỏng vấn chức sắc, chức việc, tín đồ các tôn giáo; ghi hình trực tiếp tại các tổ chức, cơ sở tôn giáo trong sinh hoạt và hoạt động tôn giáo. Năm 2023, Thành phố đã tổ chức các lớp phổ biến, tuyên truyền, hướng dẫn thực hiện quy định pháp luật về tôn giáo cho chức sắc, chức việc, tín đồ, với tổng số người tham gia là khoảng 2.000 người⁽²⁾. Bên cạnh đó, để đồng bào tôn

giáo thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, Thành phố đã thành lập tổ công tác nghiên cứu, đề xuất giải quyết khiếu nại liên quan đến tôn giáo. Tổ công tác có trách nhiệm tham mưu cho Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố giải quyết khiếu nại nhà, đất liên quan đến tôn giáo, giúp lãnh đạo Thành phố ban hành quyết định hành chính đúng quy định pháp luật⁽³⁾. Các tổ chức, cá nhân tôn giáo trên địa bàn Thành phố cũng luôn nhận được sự quan tâm, tạo điều kiện và hướng dẫn thực hiện, tham gia hoạt động giáo dục, y tế, từ thiện xã hội theo quy định pháp luật. Thành phố đã triển khai thực hiện chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo thông qua các công tác trọng tâm, như báo cáo tình hình hoạt động an sinh xã hội của các tổ chức tôn giáo trên địa bàn Thành phố; báo cáo về việc rà soát, thống kê các cơ sở tôn giáo, công trình tôn giáo; báo cáo về việc thực hiện kết luận thanh tra thực hiện chính sách, pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo tại Thành phố;...

Thông qua các công tác vận động, tín đồ các tôn giáo tại Thành phố Hồ Chí Minh có sự hiểu biết sâu sắc hơn về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và việc thực hiện nghĩa vụ công dân góp phần vào sự phát triển chung của đất nước. Vì vậy, tín đồ tôn giáo tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, tuân thủ pháp luật, tích cực tham gia các hoạt động chính trị - xã hội, sẵn sàng chia sẻ ý kiến, đề xuất để góp phần hoàn thiện các chính sách.

Thứ hai, công tác vận động tín đồ tôn giáo tham gia phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

Thời gian qua, các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên truyền, vận động chức sắc, chức việc trong tôn giáo tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu

nước, học tập, lao động sáng tạo, chung tay cùng Thành phố thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, giữ vững quốc phòng, an ninh của đất nước.

Các cuộc vận động tín đồ tôn giáo tham gia phát triển kinh tế - xã hội như cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”; “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”. Vận động tín đồ tôn giáo hiến đất mở rộng hẻm đạt kết quả tích cực, như Đại đức Thích Thiện Châu, Trụ trì chùa Trúc Lâm đã chủ động tháo dỡ các bậc tam cấp và vận động các hộ dân, gia đình phật tử trong hẻm 16 đường Nguyễn Thiện Thuật; Giáo xứ An Phú đã trực tiếp hiến 25 m² đất, Chùa Bát Nhã hiến 18 m² đất, Chùa Bửu Long hiến 15 m² đất, các hộ dân là người có đạo tham gia hiến đất mở rộng hẻm 205, hẻm 219 đường Trần Văn Đương. Quận 3 vận động tín đồ tôn giáo mở rộng 24 hẻm, có 1.318 hộ dân và 02 Nhà thờ Vườn Xoài, Bùi Phát hiến 4.427,19 m² tương đương khoảng 148 tỷ đồng⁽⁴⁾.

Thành phố tổ chức tuyên truyền tập huấn kiến thức về bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu, tham quan phòng trưng bày, mẫu thực vật thủy sản của rừng Cần Giờ và nhận được những chia sẻ, cách làm hay của Giáo hội Cơ đốc phục lâm Việt Nam, Ban Đại diện Hội Thánh Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh, Chùa Liên Hoa (Quận 11), Ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam (quận Tân Phú) cũng như nhiều ý kiến trao đổi, góp ý rất thiết thực cho công tác bảo vệ môi trường trên địa bàn Thành phố. Đến nay, các cơ sở tôn giáo đã phối hợp với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp xây dựng, duy trì gần 200 mô hình, cách làm hiệu quả để bảo vệ môi trường và ứng phó với đổi khí hậu⁽⁵⁾. Thành phố đã tổ chức ký kết và triển khai thực hiện chương trình phối hợp với các tổ chức tôn giáo về bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu.

Các tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh luôn tích cực tham gia thực hiện hoạt động y tế, giáo dục, dạy nghề. Một số chùa của Phật giáo, Tịnh độ Cư sĩ, Cao Đài tổ chức hoạt động khám bệnh, bắt mạch, bốc thuốc nam; Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Thành phố thành lập Ban thực hiện Dự án sáng kiến của lãnh đạo Phật giáo phòng, chống HIV; Giáo hội Công giáo có Trung tâm Mai Hòa (huyện Củ Chi) tổ chức chăm sóc, điều trị bệnh nhân AIDS giai đoạn cuối.

Nhiều mô hình trong các tổ chức tôn giáo trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh được nêu gương, tuyên dương, nhân rộng phù hợp với đặc điểm, điều kiện cụ thể của mỗi tôn giáo. Bên cạnh đó, 104 vị chức sắc, chức việc các tôn giáo cũng tích cực tham gia bồi dưỡng giáo dục quốc phòng và an ninh do Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Bộ Tư lệnh Thành phố, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức⁽⁶⁾. Năm 2024, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh đã ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo” Thành phố 01 tỷ đồng, Quỹ “Vì biển đảo quê hương - Vì tuyên đầu Tổ quốc” Thành phố 01 tỷ đồng để chung tay, góp sức thực hiện hiệu quả công tác an sinh xã hội, hoạt động hướng về biên giới, biển, đảo Tổ quốc⁽⁷⁾.

Thứ ba, vận động tín đồ tôn giáo xây dựng và phát huy tinh thần đoàn kết tôn giáo, sống “tốt đời, đẹp đạo”.

Để xây dựng và phát huy tinh thần đoàn kết tôn giáo, Thành phố Hồ Chí Minh thường xuyên tổ chức các buổi tiếp xúc cử tri là chức sắc tôn giáo. Qua các buổi tiếp xúc đã trực tiếp giải đáp và ghi nhận các ý kiến phản ánh, góp ý về tiến độ giải quyết hồ sơ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà và tài sản khác gắn liền với đất; cấp phép xây dựng, sửa chữa các cơ sở tôn giáo; về công tác đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng phục vụ sinh hoạt, đời sống nhân dân ở một số khu dân cư,...

Hàng năm, nhân dịp Tết cổ truyền của dân tộc, Thành phố tổ chức buổi gặp mặt và dùng cơm với các vị chức sắc tiêu biểu trong Phật giáo, Công giáo và Tin lành, nhằm trân trọng ghi nhận những đóng góp của các tôn giáo trên các lĩnh vực, đồng thời ghi nhận những phản ánh để tập trung giải quyết một số vụ việc có liên quan. Theo định kỳ 06 tháng, Thành phố sẽ tổ chức trao đổi với Ban Thường trực Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thành phố, Ban Thường trực Ủy ban Đoàn kết Công giáo Thành phố, Ban Biên tập Báo Giác ngộ, Ban Biên tập Báo Công giáo và Dân tộc tạo mối quan hệ gắn bó với các đơn vị, đồng thời lắng nghe tình hình, kết quả hoạt động. Qua đó, nắm bắt những tâm tư, tình cảm, phản ánh, đề xuất của chức sắc, chức việc, tu sĩ, đồng bào có đạo nhằm tham mưu kịp thời đề lãnh đạo Thành phố quan tâm, hỗ trợ và giải quyết. Thông qua các hoạt động này, các chức sắc tiêu biểu, có uy tín tiếp tục phát huy vai trò nòng cốt trong công tác vận động tín đồ tôn giáo tích cực hưởng ứng, tham gia các phong trào thi đua yêu nước và các cuộc vận động do chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp phát động, xây dựng đoàn kết tôn giáo.

Bên cạnh đó, Thành phố chủ động tạo điều kiện để giải quyết những nhu cầu sinh hoạt tôn giáo của chức sắc, chức việc các tổ chức tôn giáo. Hiện nay, Thành phố có 150 điểm nhóm thuộc 22 hệ phái Tin lành được ủy ban nhân dân phường, xã cấp đăng ký sinh hoạt tôn giáo với tổng số khoảng 9.000 tín đồ. Chấp thuận 05 trường hợp: Hội thánh Mennonite Việt Nam và 04 chi hội, điểm nhóm trực thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam (miền Nam) thay đổi địa điểm sinh hoạt. Đối với việc thành lập, chia tách, sáp nhập, hợp nhất, giải thể tổ chức tôn giáo trực thuộc: chấp thuận 11 tổ chức tôn giáo trực thuộc (06 dòng tu của đạo Công giáo, 05 chi hội của đạo Tin lành), xem xét 05

trường hợp đăng ký thành lập tổ chức tôn giáo trực thuộc. Xác nhận việc tổ chức tôn giáo thông báo phong phẩm chức sắc cho 122 trường hợp (Công giáo: 74 linh mục; Tin lành: 08 mục sư nhiệm chức, truyền đạo; Cao Đài: 40). Chấp thuận việc tổ chức tôn giáo đăng ký bổ nhiệm chức việc cho 262 trường hợp (Phật giáo: 22; Công giáo: 65; Tin lành: 11; Cao Đài: 96; Tịnh độ cư sĩ: 51; Phật giáo Hòa Hảo: 02; Hội thánh Truyền giáo Cao Đài: 04; Hội giáo: 02; Phật đường Nam Tôn Minh sư đạo: 09). Chấp thuận 18 lớp bồi dưỡng người chuyên hoạt động tôn giáo (Công giáo: 04; Cao Đài: 14 (Cao Đài Tiên Thiên: 01; Hội thánh Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh: 13), với sự tham dự của khoảng 4.000 người. Chấp thuận cho 108 tổ chức, cá nhân nước ngoài vào Việt Nam hoạt động tôn giáo (Phật giáo: 83; Công giáo: 07; Tin lành: 18); đồng thời, chấp thuận các trường hợp đăng ký sinh hoạt tôn giáo tập trung với số lượng khoảng 2.800 người; trong đó, phần lớn là nhóm tín đồ Hàn Quốc (hệ phái Trương Lão, Báp tít, Giám lý) sinh hoạt chủ yếu tại các chi hội thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam (miền Nam)⁽⁸⁾.

Chấp thuận cho 14 trường hợp (Hội đồng tinh thần tôn giáo Baha'I: 05 trường hợp, Hội giáo: 08 trường hợp, Tin lành: 01 trường hợp) tham gia hoạt động tôn giáo, đào tạo tôn giáo ở nước ngoài⁽⁹⁾. Đồng thời, từ năm 2008 đến nay, Thành phố đã cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất tôn giáo cho khoảng 950 cơ sở tôn giáo, với diện tích: 2.500.000 m². Riêng năm 2024, tổ chức 02 buổi trao giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho 40 cơ sở tôn giáo⁽¹⁰⁾. Tình hình giải quyết tranh chấp, khiếu kiện nhà đất liên quan đến tôn giáo tại Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được nhiều kết quả tích cực. Thành phố đã giải quyết dứt điểm 37 vụ việc nhà đất liên quan đến tôn giáo⁽¹¹⁾.

Bên cạnh những thành tựu đã đạt được, công tác vận động tín đồ tôn giáo tại Thành

phổ vẫn tồn tại một số hạn chế: (1) Một số nội dung tuyên truyền chưa sát với đời sống thực tiễn của tín đồ, phương pháp tuyên truyền ở một số nơi còn đơn điệu, chưa đa dạng; (2) Sự phối hợp giữa Ban Tôn giáo - Sở Nội vụ, các tổ chức chính trị - xã hội với các chức sắc, chức việc có lúc chưa chặt chẽ, công tác tham mưu các nội dung liên quan đến dân tộc, tôn giáo có một số nội dung vẫn còn chưa cụ thể, nhất là văn bản hướng dẫn phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trong vận động tín đồ tôn giáo; (3) Số lượng cán bộ chuyên trách về công tác tôn giáo, hòa hợp tôn giáo ở cơ sở còn ít, việc nắm bắt và phản ánh tâm tư nguyện vọng của tín đồ các tôn giáo đôi lúc chưa kịp thời, đầy đủ để phản ánh, kiến nghị với các cấp có thẩm quyền. Chính vì vậy, tình hình khiếu nại, khiếu kiện liên quan đến đất đai, cơ sở thờ tự có nguồn gốc tôn giáo tiếp tục diễn ra và có chiều hướng tăng lên. Một số hoạt động xã hội của các tôn giáo diễn ra tự phát.

Những hạn chế này bắt nguồn từ một số nguyên nhân sau: (1) Công tác thông tin, tuyên truyền, nắm bắt tình hình nhân dân có lúc, có nơi còn chưa sâu sát, kịp thời, thiếu chủ động trong tham mưu cho cấp ủy, phối hợp với chính quyền địa phương để đề ra các giải pháp, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc; (2) Công tác phối hợp tuyên truyền, phổ biến thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan đến dân tộc, tôn giáo, người Việt Nam ở nước ngoài trên một số lĩnh vực, nội dung chưa được đồng bộ, kịp thời; (3) Tình hình nội bộ các tổ chức tôn giáo vẫn còn có hiện tượng xảy ra tranh chấp; (4) Vẫn còn có sự liên kết giữa các tổ chức tôn giáo trong và ngoài nước, chờ cơ hội để tiếp tục có bài viết xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, cũng như các sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội lớn.

3. Một số giải pháp tăng cường công tác vận động tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh

Một là, tăng cường vai trò lãnh đạo, quản lý của cấp ủy đảng, chính quyền các cấp và phát huy vai trò của các tổ chức, lực lượng đối với công tác vận động tín đồ tôn giáo

Các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp ở Thành phố Hồ Chí Minh phải nắm vững và quán triệt quan điểm đổi mới trong công tác tôn giáo, công tác vận động quần chúng tín đồ tôn giáo của Đảng, phương hướng, mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ công tác tôn giáo của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh; nhận định, phân tích, đánh giá đúng thực trạng công tác vận động tín đồ tôn giáo, nhất là những hạn chế, khuyết điểm và nguyên nhân thuộc về chủ quan của cấp ủy trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện. Đưa những nội dung lãnh đạo công tác vận động tín đồ tôn giáo vào các nghị quyết, chương trình công tác hằng năm, đề ra những nội dung chỉ tiêu, biện pháp cụ thể trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức tiến hành vận động tín đồ tôn giáo trong từng giai đoạn, từng năm sát với từng địa bàn, đặc điểm các tôn giáo.

Tăng cường phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp trong công tác vận động tín đồ tôn giáo. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp của Thành phố Hồ Chí Minh phải tham gia phối hợp có trách nhiệm và chủ động hơn với các cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành giải quyết các vụ việc liên quan đến tôn giáo, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

Bên cạnh đó, phát huy vai trò của cán bộ chuyên trách và đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp đối với công tác vận động tín đồ tôn giáo. Chủ động tham mưu, phối hợp với các cấp, các ngành tăng cường

bồi dưỡng kiến thức về tôn giáo, tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ công tác dân vận ở vùng đồng bào có đạo, công tác quản lý nhà nước về tôn giáo cho đội ngũ cán bộ trực tiếp làm công tác vận động tín đồ tôn giáo; truyền truyền, phổ biến chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước về tôn giáo cho chức sắc, nhà tu hành, chức việc, tín đồ các tôn giáo.

Hai là, đổi mới nội dung, hình thức vận động tín đồ tôn giáo

Các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội phải thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức vận động tín đồ tôn giáo, trong đó Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên cần đổi mới hoạt động để tập hợp, thu hút, tăng số lượng đoàn viên, hội viên là đồng bào có đạo vào tổ chức; tổ chức giáo dục, bồi dưỡng, chăm lo, bảo vệ lợi ích chính đáng của từng đoàn viên, hội viên, tạo bầu không khí dân chủ, đoàn kết trong tổ chức là cơ sở để tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đối với đồng bào giáo dân.

Công tác vận động tín đồ tôn giáo ở Thành phố Hồ Chí Minh phải được đổi mới theo hướng cụ thể, tập trung vào việc khơi dậy và phát huy vai trò tích cực của tôn giáo trong thực hiện các mục tiêu phát triển của Thành phố trong kỷ nguyên mới. Vì vậy, cần đổi mới việc phổ biến, tuyên truyền chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo. Tuyên truyền, khẳng định sự đồng hành của tôn giáo trên các lĩnh vực, qua đó phát huy tính tích cực, chủ động của các tôn giáo trong xây dựng khối đoàn kết dân tộc, xây dựng và phát triển Thành phố trong kỷ nguyên mới. Tuyên truyền các tổ chức tôn giáo hành đạo theo đúng phương châm, xây dựng mối quan hệ tốt giữa quần chúng tín ngưỡng, tôn giáo với các tổ chức đảng và chính quyền. Vận động đồng bào

có đạo, các chức sắc tôn giáo tham gia tích cực các hoạt động kinh tế - xã hội; phòng, chống các tệ nạn xã hội; phát huy tinh thần nhân ái, từ thiện, giúp đỡ nhau trong cộng đồng của đồng bào có đạo.

Hình thức vận động tín đồ tôn giáo trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh phải gần dân, sát dân, sát với tổ chức tôn giáo ở cơ sở, tăng cường gặp gỡ, tiếp xúc, đối thoại với chức sắc, chức việc và bà con giáo dân để kịp thời giải quyết nhu cầu chính đáng phù hợp với quy định pháp luật, phát hiện và giải quyết những vướng mắc, mâu thuẫn mới phát sinh. Các hoạt động vận động tín đồ tôn giáo cần lồng ghép với các hoạt động sinh hoạt tôn giáo hợp pháp như tổ chức các sự kiện văn hóa, lễ hội, ngày kỷ niệm của các tôn giáo. Ngoài các hình thức vận động tín đồ tôn giáo có tính chất phổ biến, các cấp ủy, tổ chức, lực lượng các cấp của Thành phố Hồ Chí Minh cần nghiên cứu, phát triển hình thức vận động tín đồ tôn giáo mới, như ký kết các chương trình nâng cao đời sống văn hóa tinh thần vùng đồng bào tôn giáo; chương trình xóa đói, giảm nghèo; liên kết ứng dụng khoa học - kỹ thuật, tạo nguồn cán bộ cốt cán cho cơ sở; giao lưu văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao; tổ chức và phát huy hiệu quả hoạt động của “tổ dân vận”,... để góp phần giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, xóa đói, giảm nghèo vùng đồng bào tôn giáo.

Ba là, phối hợp giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị thực hiện công tác vận động tín đồ tôn giáo

Hệ thống chính trị cơ sở ở vùng đồng bào có tôn giáo trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh cần phối hợp, tập trung thực hiện tốt công tác vận động tín đồ tôn giáo. Xây dựng quy chế phối hợp giữa các chủ thể trong công tác vận động tín đồ tôn giáo, trong đó xác định rõ trách nhiệm của từng chủ thể. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố phát huy vai trò chủ

đạo trong việc tập hợp, vận động các tổ chức tôn giáo và tín đồ tôn giáo, phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy tham mưu ban hành các văn bản chỉ đạo về công tác dân vận nói chung và công tác vận động tín đồ tôn giáo nói riêng; Ban Tôn giáo Thành phố hướng dẫn và hỗ trợ các hoạt động tôn giáo hợp pháp, đồng thời nắm bắt tình hình hoạt động của các tôn giáo. Lực lượng vũ trang Thành phố Hồ Chí Minh bảo đảm an ninh trật tự, phòng ngừa và xử lý các hành vi lợi dụng tự do tín ngưỡng, tôn giáo để vi phạm pháp luật. Các tổ chức chính trị - xã hội khác tham gia vận động hội viên là tín đồ tôn giáo thực hiện các chương trình, kế hoạch cụ thể của từng tổ chức.

Bốn là, phát huy vai trò của các chức sắc, người có uy tín trong đồng bào tôn giáo tham gia vận động tín đồ tôn giáo

Các chức sắc, người có uy tín trong đồng bào tôn giáo có ảnh hưởng lớn trong cộng đồng tôn giáo. Để thực hiện tốt công tác vận động tín đồ tôn giáo, cấp ủy đảng, chính quyền các cấp ở Thành phố Hồ Chí Minh cần phát huy vai trò của các chức sắc, người có uy tín trong xây dựng cơ sở chính trị, kinh tế - xã hội ở địa phương. Thường xuyên trao đổi, gặp gỡ, lắng nghe ý kiến của họ về việc xây dựng và hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương, việc thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội, các hoạt động văn hóa tinh thần,... Đề cao uy tín, tính gương mẫu, ảnh hưởng của chức sắc, chức việc tôn giáo trong các lĩnh vực đời sống xã hội của cộng đồng, động viên họ tích cực tham gia vận động quần chúng là tín đồ tôn giáo. Mặt khác, phải động viên, giúp đỡ, phát huy vai trò của họ trong công tác quốc phòng, an ninh, trực tiếp là công tác giữ gìn an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội; bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh để các chức sắc, chức việc, người có uy tín tham gia vào công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện đường lối quốc phòng, an ninh của

Đảng; xây dựng lực lượng an ninh rộng khắp trong mỗi khu phố, đấu tranh kịp thời luận điệu xuyên tạc đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

4. Kết luận

Tóm lại, công tác vận động tín đồ tôn giáo tại Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua đã đạt được nhiều kết quả tích cực, đáng ghi nhận. Thành phố đã xây dựng được mối quan hệ hài hòa giữa chính quyền và các tôn giáo. Điều này không chỉ góp phần tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc mà còn tạo động lực quan trọng cho sự phát triển bền vững của Thành phố trong thời kỳ mới. Đây cũng là nền tảng vững chắc để Thành phố tiếp tục hoàn thiện và phát triển công tác tôn giáo trong thời gian tới, góp phần xây dựng Thành phố “văn minh - hiện đại - nghĩa tình” □

(1) Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, “Báo cáo việc thực hiện các quy định pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo tại Thành phố Hồ Chí Minh”, tháng 5/2020

(2) Ban Tôn giáo, “Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Kết luận số 08-KL/TW ngày 02/8/2011 của Ban Bí thư về xây dựng cốt cán trong tôn giáo tại Thành phố”, Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 8/2021

(3), (5) (6), (7), (8) và (10) Ban Tôn giáo, “Báo cáo kết quả thực hiện công tác dân tộc, tôn giáo năm 2024 và phương hướng năm 2025”, Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 12/2024

(4) Ban Dân vận Quận ủy Quận 3, “Báo cáo tuyên truyền, vận động chức sắc các tôn giáo thực hiện hiệu quả công tác hiến đất mở rộng hẻm, chỉnh trang đô thị trên địa bàn Quận 3”, ngày 14/6/2021

(9) và (11) Ban Tôn giáo, “Báo cáo tình hình, kết quả công tác quản nhà nước về tín ngưỡng - tôn giáo trong năm 2023 và phương hướng, nhiệm vụ công tác năm 2024”, Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 12/2023